

Utdanningsforbundet

Ekspertgruppen for digital læringsanalyse

Innspill til ekspertgruppens arbeid

Utdanningsforbundet takker for muligheten til å få komme med et oppfølgende innspill til møtet vi hadde med ekspertgruppen i februar. På dette møtet fikk vi god anledning til å framføre våre synspunkter, så herværende innspill er i hovedsak en sammenfatning av våre innspill under møtet.

Slik det også framgår av ekspertgruppens mandat, kan «digital læringsanalyse» avgrenses på ulike måter både bl.a. med hensyn til hva begrepet omfatter, i hvilke brukssammenhenger den kan inngå (f.eks. nivå i utdanningen) og med hensyn til konsekvenser på ulike områder (pedagogiske konsekvenser (inkludert vurdering), konsekvenser for personvern og datasikkerhet, konsekvenser for kompetansebehov m.m.). Vi har i denne omgang ikke anledning til å drøfte bruken av digital læringsanalyse i vid forstand, men må nøye oss med enkelte påpekninger her og har tillit til at vi kan ta opp andre forhold ved senere anledninger.

Utdanningsforbundet har vært kritiske til digital læringsanalyse, da først og fremst forstått som individuell adaptivitet i digitale læremidler i grunnopplæringen, og mener det er mange sider ved læringsanalyse som må vurderes nærmere før dette tas i mer utstrakt bruk (ekspertgruppens arbeid vil rimeligvis bidra her). Kjernen i vår skepsis knytter seg til at omfattende bruk vil måtte innebære at læreren får mindre kontroll med hvilken opplæring elevene får og hvilke slutninger som trekkes fra elevenes prestasjoner. Med bakgrunn i at vi mener at læreren er den helt avgjørende faktoren for elevenes læring, vil det være viktig å vurdere det konkrete opplegget for læringsanalyse i det enkelte tilfelle, og å skjelne mellom metoder som helt eller delvis er innrettet mot å *erstatte* læreren, og metoder som kan *gi læreren et bedre grunnlag* for sine pedagogiske vurderinger. Det er i denne sammenheng også svært viktig at lærerne settes i stand til å vurdere funksjonalitet og datagrunnlag/-kilder i det enkelte adaptive læremiddel, for dermed å kunne vurdere hva et læremiddel forteller om elevenes/studentenes faglige nivå.

Utdanningsforbundet er kjent med at enkelte adaptive læremidler allerede er i bruk i skolen, og det heter i vår digitaliseringspolitikk bl.a. at vi vil «...stå for en politikk som åpner for at det kan komme endringer i lærerrollen på sikt, blant annet som en følge av at innføringen av ny læringsteknologi kan medføre at elever og studenter vil jobbe mer autonomt. Der læreren ser at det gir best pedagogisk mening i det digitale klasserommet, kan undervisningen komme til å inneholde mindre instruksjon og mer veiledning og samspill, og nye samhandlingsformer (...).» Gitt en forsvarlig håndtering av de etiske, juridiske og pedagogiske utfordringer som digital læringsanalyse stiller oss overfor, kan slik analyse antakelig gi et positivt bidrag i utdanningen. Vi har i denne sammenheng bl.a. merket oss med interesse de resultatene som har kommet fram i AVT1-prosjektet (Oslo kommune, SLATE, KS m.fl.) med hensyn til sikker deling av brukerdata på tvers av læremidler, verktøy og tjenester.

Med hilsen

Milena Adam
seksjonsleder

Ole Espen Rakkestad
seniorrådgiver